

6 CLEAN WATER AND SANITATION

15 LIFE ON LAND

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

Interreg

Co-funded by the European Union

Aurora

ARVOKKAAT RAJAVESISTÖMME
OUR PRECIOUS TRANSBOUNDARY WATERS

<https://www.interregaurora.eu/approved-projects/our-precious-transboundary-waters/>

Kun kaksi tai useampi maa jakaa yhteisiä vesistöalueita ja vesivaroja, myös ympäristöhaasteita ratkaistaan rajojen yli.

'Arvokkaat rajavesistömme' Interreg Aurora -hankkeessa kehitetään yhteisiä työkaluja, joita tarvitaan Tenon, Näätämöjoen ja Paatsjoen rajavesistöjen vesienhoidossa.

OSI (Operations of Strategic Importance) -statuksen mukaisesti hanke edistää merkittävästi Interreg Aurora -ohjelman tavoitteiden saavuttamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

County Governor of Troms and Finnmark

Veterinærinstituttet

Norwegian Veterinary Institute

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

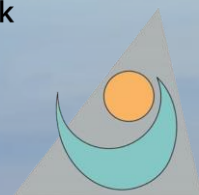
NIBIO

NORWEGIAN INSTITUTE OF BIOECONOMY RESEARCH

Luke

LUONNONVARAKESKUS

NINA

Norwegian Institute for Nature Research

nilu

Paatsjoen vesistöalueen ympäristön tila

Kuolan niemimaalla Nikkelin taajamassa sijaitseva kuparia, nikkeliä ja rikkihappoa tuottava Norilsk Nickel -kaivos- ja metalliteollisuusyhtiön sulatto suljettiin joulukuussa 2020. Odotettavissa on, että tämän seurauksena teollisuudesta aiheutuva kuormitus vähenee huomattavasti Venäjän, Norjan ja Suomen raja-alueella.

Dokumentoimme raja-alueen vesiympäristön tilaa Nikkelin sulaton sulkemisen jälkeen. Näin olleen saamme vertailukohdan myöhemmille havainnoille, kun mahdollisia muutoksia ja luonnon elpymistä tapahtuu.

Taimen Inari-Paatsjoen -vesistöalueella

Taimen on yksi arvostetuimmista kalalajeista molemmin puolin rajaa. Ainutlaatuinen luonnontaimen kohtaa useita vesiympäristöön liittyviä haasteita: vesirakentamisen aiheuttama elinympäristön pirstoutuminen, kutualueiden vähentyminen sekä geneettisen monimuotoisuuden menetys istutuskäytäntöjen vuoksi. Inari-Paatsjoen vesistö tarjoaa hyvän tutkimusalueen syventääksemme ymmärrystä ihmisen toiminnan aiheuttamista vaikutuksista taimenkantoihin. Uusimpien geneettisten menetelmien ja pitkän aikavälin seurantatiedon avulla voimme jäljittää taimenkantojen muutoksia.

Perustamme geenikirjaston, joka paljastaa ihmisen aiheuttamia muutoksia taimenkannoissa Inari-Paatsjoen -vesistöalueella. Tietoa hyödynnetään taimenkantojen hoitoon ja suojeluun.

Pääkuva: NIBIO
Taufakukka: Rolf Sch. Kollström
Sammalnäytteenotto: NILU
Taimen: Valery Buzon
Näätämöjoki: Panu Orell
Tenojoki: Tana river Interreg

Näätämöjoen lohi

Näätämöjokeen nousevan lohien määrä on vähentynyt viime vuosina. Suomen ja Norjan kahdenvälisen kalastussopimuksen mahdollinen uusiminen /tarvitsee käyttöönsä kaiken olemassa olevan tiedon lohista molemmin puolin rajaa.

Näätämöjoen lohien suojelun ja hoidon perustaksi luomme yhteisen tietokannan, johon kootaan lohikantojen tilan arviointiin tarvittavat pitkän aikavälin tiedot.

Gyrodactylus salaris, tappava lohiloinen

Gyrodactylus salaris lohiloisen leviäminen Tenon ja Näätämöjoen vesistöihin aiheuttaisi lohikantojen romahduksen. Tällä olisi kielteisiä vaikutuksia alueen asukkaille ja erityisesti saamelaiskulttuurille. On tärkeää ylläpitää yleistä tietoisuutta loisesta voidaksemme ennaltaehkäistä sen leviämisen. Lisäksi on varauduttua tartuntatilanteeseen. Mahdollisen *G. salaris* -tartunnan varhainen havaitseminen jokivesistöissä on ratkaisevan tärkeää.

Lisäämme yleistä tietoisuutta *G. salaris* lohiloisesta ja laadimme yhteisen varautumissuunnitelman loisen torjumiseen Suomen ja Norjan rajavesistöissä. Tehostamme *G. salaris* seurantaa eDNA-menetelmällä.

